

Počasi, hitreje, še hitreje ...?

Vsaka vrsta naložbe ima svoje prednosti in slabosti. Zavarovanja vam bodo zagotovila varnost in stabilnost, vzajemni skladi pa fleksibilnost, likvidnost in možnost doseganja višjih donosov.

Stati ali sedeti – to je zdaj vprašanje!

Dejstvo je, da se aktivnost, ki pomaga pri razgradnji maščob, pri sedenju zmanjša kar za

90 %.

Varna prihodnost se začenja zdaj

Pravijo, da so srečni ljudje zadovoljni s tem, kar imajo. Pogledali smo, kako denar vpliva na srečo, kako si lahko oboje zagotovite tudi na stara leta ter kako gledamo na varčevanje za prihodnost.

Q&A

mag. Andreja Pelc, direktorica za strateški razvoj osebnih zavarovanj, Zavarovalnica Triglav, d. d.

»Če je zavarovalec predstavil neresnične podatke, upravičenec ob morebitnem nastopu zavarovalnega primera ne bo prejel zavarovalnine v pričakovani višini.«

Naložbenik

Nasveti, izzivi in priložnosti pri upravljanju osebnih financ.

Številka 12, december 2014

**Varna prihodnost
se začenja zdaj**
Tako za srečo kot za denar
lahko poskrbimo sami.

Brez skrbi za aktivne

Zavarovanje športnih
aktivnosti

Zavarovanje
odgovornosti

Nezgodno
zavarovanje za
aktivne

  Zavarovalnica Triglav

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si

3

Naložbenik

Pomagamo vam pri pravih odločitvah
www.triglav.si

Nasveti, izzivi in priložnosti
pri upravljanju osebnih financ.

Izdajatelj: Zavarovalnica Triglav, d. d.,
Miklošičeva 19, Ljubljana, www.triglav.eu

Glavni urednik
Mateja Kurent

Uredniški odbor
Andraž Hartman
Mojca Zoran
Maša Čeplak
Sašo Sever
Igor Savič
Primož Inkret
Vlasta Tifengraber

Fotografije in ilustracije
Shutterstock, Jernej Lasič,
Jernej Žumer

Tisk
Tiskarna T.K.B.M., d.o.o.

Zasnova:
Konceptualna in oblikovalska zasnova:
PM, Poslovni mediji, d.o.o.

Telefon uredništva: 01 58 06 950.
Naslov uredništva: marketing@triglav.si.

Izhaja: 2-krat letno
Naklada: 27.000 izvodov
Uredništvo si pridržuje pravico, da po
potrebi skrajša ali slogovno predela članke.

Uvodnik

Ali lahko vplivamo na srečo?

Ste vedeli, da je sreča v 50 odstotkih odvisna od genov? Vodilni svetovni raziskovalec na področju pozitivne psihologije malo nižji odstotek naše sreče pripisuje namenskimi dejavnikom. Kaj to pomeni? Torej, ko se odločimo za neko stvar, nas prevzame občutek zanosa, tako da od navdušenosti nad delom začnemo uživati v njem in delamo brez napa. Lahko napišemo knjigo, se odločimo za vzpon na Triglav, selitev v novo stanovanje ali preprosto za čiščenje kopalnice. Sicer sem prepričana, da otrok v svetleči čisti kopalnici ne bo ravno občutil nepopisne sreče. Jo pa bo kje drugje! Mogoče v koščku čokolade, novem prenosnem telefonu, v maminem objemu ali sveže pečeni palačinki. V desetih odstotkih namreč na našo srečo vplivajo življenjske okoliščine, kot so osebna zgodovina, starost, etični in geografski vidiki našega življenja, varnost službe, prijatelji, zdravje, gnotno stanje, zakonski stan, zunanji videz in drugo. Res je, da igrača v zrelih letih nima enakega pomena kot v otroštvu. Takrat je pomembnejša brezskrbna starost, ko lahko pogledamo nazaj in uživamo v lepih trenutkih, ki nam jih je dalo življenje. Med najpomembnejšimi razlogi za srečo so starejši navedli pomoč otrokom pri njihovem osamosvajanju in razvijanje vnukov. Vse to zmorejo, ker so leta in leta trdo delali ter si zaslužili pokojnino. Kaj pa mi? Tudi nas vse to še čaka! Ampak za starost brez skrbi bomo morali poskrbeti sami. Zanašanje na državo ni dovolj. Fond za starost si moramo kreirati sami. In prej ko začnemo, lažje nam bo.

M. Kurent

Mateja Kurent, mag.,
glavna urednica

str. 8, 9, 10

str. 11

NASVET str. 5

Počasi, hitreje, še hitreje ... ?

Varnost in stabilnost ali mogoče fleksibilnost, likvidnost in možnost doseganja višjih donosov? Odločitev je vaša.

GLAVNA TEMA str. 8, 9, 10

Varna prihodnost se začanja zdaj

Enako srečni pri neto dohodku 1.500 evrov kot pri 5.000 evrov? Sliši se neverjetno, vendar tako kaže raziskava. Zanimivo branje.

INTERVJU str. 12, 13

mag. Andreja Pelc, direktorica za strateški razvoj osebnih zavarovanj, Zavarovalnica Triglav, d. d.

Laž ima kratke noge
»V primeru, da je zavarovalec predstavil neresnične podatke, pa ni škodil le zavarovalnici, temveč predvsem lastnim interesom.«

UPORABNI NASVET str. 17

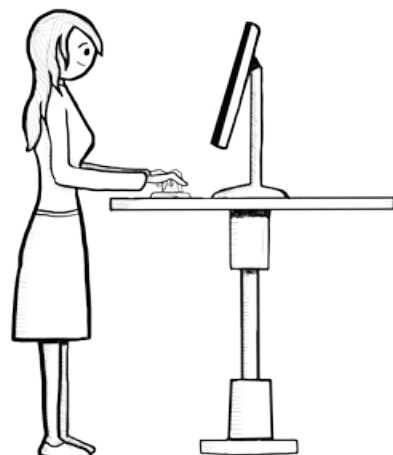
Kako imam zavarovano posojilo?

Poglejte si razliko med življenjskim zavarovanjem kreditogjemalec in rizičnim življenjskim zavarovanjem ob smrti.

INFOGRAFIKA str. 6, 7

Stati ali sedeti – to je zdaj vprašanje!

Dejstvo je, da večina ljudi preveč sedi. Sploh na delovnem mestu. Zakaj si ne bi za začetek omislili stoječih sestankov – so krajši in produktivnejši.

PSIHOLOGIJA str. 11

»Človek je nesrečen, ker ne ve, da je srečen.«

Tako je zapisal ruski pisatelj Dostojevski in mnogi se strinjajo z njim. Srečo si je treba tudi dovoliti, jo poiskati in jo začutiti.

ŽIVLJENJSKI CIKEL str. 14, 15

Končno več adrenalina!

Več adrenalina, več izbire pri prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju (PDPZ). Po novem imajo zavarovanci več svobode.

STROKOVNI NASVET str. 16

Večja socialna varnost, večji nadzor

Po novem se lahko v kolektivno PDPZ vključijo tudi lastniki podjetij ali deležev družbe, prav tako s. p.

AKTUALNO str. 18

Le še eno zrebanje v igri »Moje police v i.triglav nagraduje«

Vaša revija je najboljša

Zagotovite si višjo davčno olajšavo!

PREDSTAVITEV PRODUKTA str. 19

Pokojninske rente po novem

Dogovor o zajamčeni dobi izplačevanja je smiseln za vse, ki imajo naslednike.

Počasi, hitreje, še hitreje ...?

Ste vedeli, da kar 39 odstotkov Slovencev sploh ne varčuje? Pa tudi tisti, ki varčujejo, svoje prihranke zelo radi bogatijo izključno v bančnih depozitih. Je to pametno? Jasno je, da smo brez varnostne finančne rezerve lahko hitro v težavah, a so po drugi strani obrestne mere danes na rekordno nizkih ravneh – in pričakovati je, da bodo tam ostale še nekaj časa.

Prevelika navezanost na bančne depozite že postaja resna ovira na poti do finančnih ciljev. Obstajajo tudi druga »prevozna sredstva«, ki take ovire lahko obidejo in vas bodo prav tako pripeljala do vaših ciljev. Oglejmo si nekatera od njih.

POČASI SE DALEČ PRIDE ...

Predstavljajte si, da jezdite slona. Ziblujete se na njegovem širokem hrbtu in z občutkom varnosti gledate na džunglo tam spodaj, ki se počasi pomika mimo vas. Skupaj s slonom ste stabilni in neustavljivi, premikate se počasi, a zagotovo. Veste, da ste na poti varni in brez skrbi.

... HITREJE PA ...

Slon je, kot smo dejali, stabilen in počasen. Kaj pa, če vam pri popotovanju nekaj pomenita tudi hitrost in večja razdalja? Bi vzeli – recimo – kamelo, ki prav tako zanesljivo stopa proti cilju, a dosti hitreje? Je tudi dosti bolj vzdržljiva, a morate pri tem računati tudi s kameljo trmoglavostjo in njenim nenavnim korakom.

Potovanje bi lahko opravili tudi v sedlu iskrega dirkalnega žrebca. Na cilju boste daleč pred kamelo in slonom, še več, ponesel vas bo lahko do še bolj oddaljenega cilja, a ko jezdite kot vihar, tudi dosti več tvegate. Kaj torej izbrati?

VSAK OD NAS JE ZGODBA ZASE

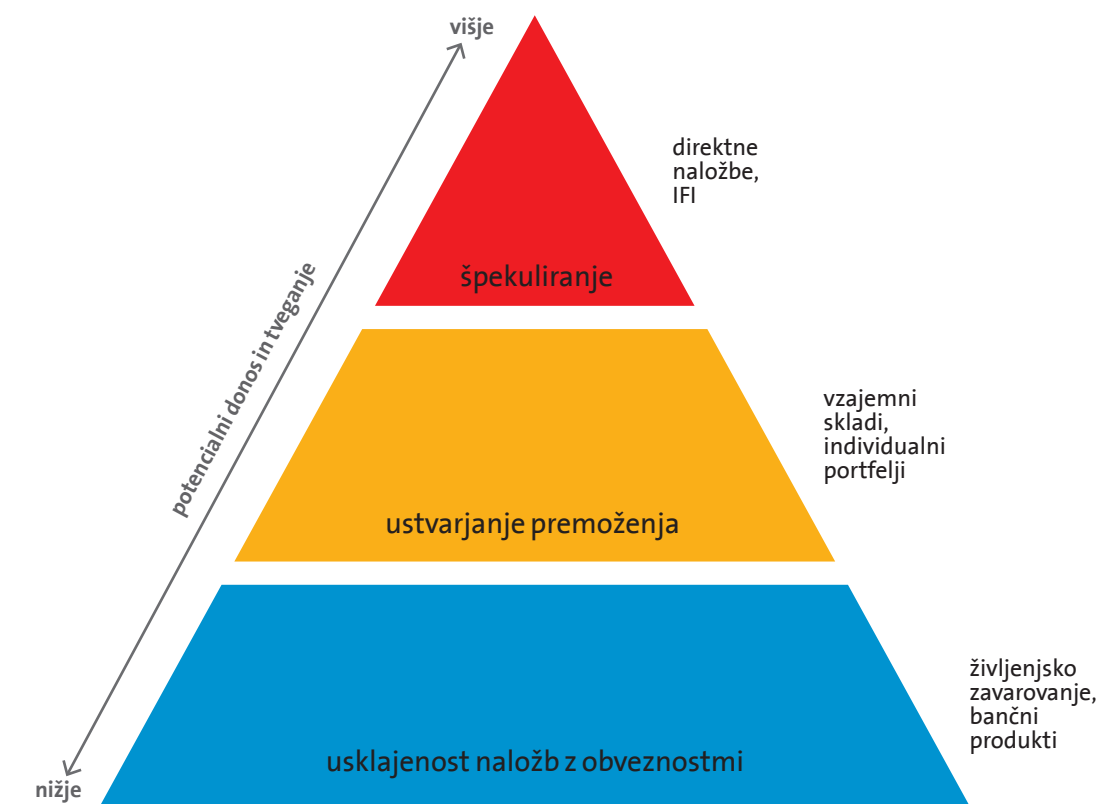
Konservativnejši pri svojih prihrankih na prvo mesto postavlja varnost. Njegova prva izbira je – slon. Pri vlaganju je previden in ne želi prevzemati večjega naložbenega tveganja. Verjame v rek, da se tudi počasi daleč pride, udobno, brez pretresov, kot je umirjeno popotovanje na slonovem hrbtu. Vendar pozor: če je pot predolga ali prestrma, nas slon nikoli ne bo pripeljal na cilj. Zmernejši prisega na zlato sredino. S prihranki ravna premišljeno ter išče ugodno razmerje med varnostjo in donosnostjo. Njegovo popotovanje je podobno popotovanju na kameljem hrbtu, vzdržljivo, prilagodljivo in relativno stabilno. Vendar pozor: tudi kamela se na strmi poti lahko upre in se trmasto nikamor ne premakne.

Drznejši verjame v rek »Kdor riskira, profitira.« Zanimajo ga predvsem dolgoročno rast vložnih sredstev in visoki donosi, na ta račun pa je pripravljen sprejemati tudi večja tveganja. Njegovo popotovanje je podobno ježi na hrbtu dirkalnega žrebca. Vendar pozor: večja ko je hitrost in slabše ko je vaše znanje, večja je verjetnost, da boste zleteli iz sedla.

KAKO Torej IZBRATI?

Odgovor na to vprašanje je preprost le na prvi pogled, dejansko pa je odvisen od veliko dejavnikov: od tega, koliko že imamo varnostne rezerve, kakšen je naš naložbeni horizont, ali so od nas odvisni drugi družinski člani, kolikšen je obseg naših

Piramida potencialnega donosa in naložbenega tveganja

tekočih obveznosti, za katere moramo imeti sprotno kritje ... Vse komponente je treba proučiti, jih primerno uravnotežiti in po možnosti s finančnim svetovalcem oblikovati pravilen odgovor na vprašanje: V kolikšni meri moramo svojo finančno strategijo razviti drugače, kot nam govori naša značajska umeščenost? Zato je pot k zagotavljanju finančne varnosti v osnovi racionalen proces in tako se ga moramo tudi lotiti.

PIRAMIDA POTENCIALNEGA DONOSA IN NALOŽBENEGA TVEGANJA

Pogovor s finančnim svetovalcem vam bo pomagal razjasniti dilemo o tem, kakšno finančno potovanje si lahko privoščite. Vsekakor pa ne gre pozabiti vedno delujočega zlatega pravila pri finančnih naložbah, pa naj bodo še tako mamljive: ne nosite vseh jajc v isti košari. In ne zanašajte se samo na eno prevozno sredstvo, tudi temu se lahko zgodi kaj nepredvidenega in obstali boste na cesti.

Če želimo preudarno upravljati svoje finančno premoženje, je dobro zapolniti vse gradnike piramide finančnega premoženja. Kot vsake gradnje se moramo tudi finančne lotiti pri temeljih – z depoziti in naložbenimi zavarovanji. Nadgrajujemo jih z naložbami v vzajemne sklade, ki so prva in najcenejša vstopnica v svet kapitalnih trgov. Vrh piramide boste praviloma prepustili strokovnjakom, ki bodo znali izbrati finančne instrumente in naložbene razrede, primerne vašim posebnim ciljem. Vsaka vrsta naložbe ima svoje prednosti in slabosti, s kombinacijo naložb pa boste pokrili in zadovoljili največ svojih potreb, ki jih morate obravnavati celovito kot svoje premoženje. Depoziti in zavarovanja vam bodo zagotavljali varnost in stabilnost, vzajemni skladi pa fleksibilnost, likvidnost in možnost doseganja višjih donosov. ■

Mojca Ivanc, direktorica sektorja trženja, prodaje in razvoja, Triglavskladi, d.o.o.

Stati ali sedeti – to je zdaj vprašanje!

Za človeka, homo sapiensa, je značilno delo. Postal je homo faber, delavec. V zadnjih letih večina ljudi svoje delo opravlja sede. Postavlja pa se vprašanje, ali je naš razvoj v smeri homo sedensa, sedečega človeka, res razvoj: sedenje namreč obremenjuje naš skelet tako, da je lahko celo škodljivo. Bomo na dolgi rok postali ukrivljeni človek, človek z neznosnimi bolečinami v hrbtenici?

O pravilnem sedenju smo že veliko slišali. Vemo, da je pri nepravilnem sedenju hrbtenica dvakrat bolj obremenjena, kot če stojimo – pa tudi pravilno sedenje ne pomeni, da bo z vašo hrbtenico vse v redu. V zadnjem času vse bolj prodira nov trend na delovnem mestu: delo stoje. Poglejmo si nekaj slabosti in prednosti obeh načinov.

KOLIKO ČASA BOSTE ŠE LAHKO DELALI SEDE?

Ure in ure sedenja pri računalniku prinesejo številne obremenitve na različne dele našega telesa. Dokler smo zdravi, si preprosto najdemo najudobnejši položaj, ki pa je največji sovražnik dolgoročnega zdravja. Ko s prekrižanimi nogami za pisarniško mizo napol ležimo, se po navadi sploh ne zavedamo, kako obremenjujemo hrbtenico in kako zelo si s tem škodimo. Kajti ko se pojavijo prve bolečine v križu, je že prepozno. Takrat smo že v krepkih poklicnih boleznih, tovrstne boleznih pa – ne boste verjeli – odkrivamo, rešujemo in odpravljamo že vsaj od osemnajstega stoletja, in to z mešanimi rezultati. Ljudje smo od nekdaj leni in znamo neprijetne stvari zlahka odmisлити.

KAJ SE DOGAJA Z NAMI, KO SEDIMO?

Takoj ko sedemo, se presnova v telesu umiri. Število porabljenih kalorij se hitro zniža, s tem pa se manjša tudi proizvodnja encima, ki razgrajuje maščobe. Po dveh urah sedenja dobri holesterol upade za petino. To lahko pomeni, da je pri ljudeh s sedečim delom v službi dvakrat večja verjetnost za srčno-žilne bolezni. Ko sedimo, daljše mišice našega edinega hrpta, zadnjice in nog ne delajo ničesar. Ker mišična moč upada, pride do večje obremenitve skeleta in s tem do hitrejših obrabe sklepov. Medicinsko je dokazano, da mišice hrpta začnejo slabeti najhitreje, kar še povečuje zdravstvene težave, ki so posledica sedečega dela. Raziskave so pokazale, da se pri delu sede nevarno poveča nivo krvnega sladkorja. Na žalost se posledice sedečega dela nabirajo počasi in jih ni težko opaziti, dokler ne pridemo v zrela leta.

USTVARITE KULTURO GIBANJA IN MENJAVANJA SEDEČEGA IN STOJEČEGA DELA

Če si delovno mesto oblikujemo na novo, je dobro, da to naredimo tako, da bomo lahko izmenjali delali stoje ali sede, odvisno od počutja. Trg že ponuja mize, ki so kombinacija obojega, s čimer bi se najbolj lahko približali idealom, če ti sploh obstajajo. Ko nimamo možnosti preureditve delovnega mesta, si pomagamo sami. Izberemo srednjo pot in kakšno opravilo opravimo stoje (telefoniranje, branje, sestanki, pogovori ...).

KAKŠNE SO OBREMENITVE ZA TELO PRI STOJEČEM DELU?

Tudi samo stanje – ko ne hodimo naokoli – je aktivno. Naše mišice delujejo, saj morajo vzdrževati stoječ položaj in preprečiti, da bi se boleče srečali s tlemi. Pri dolgotrajnem delu stoje se lahko pojavijo tudi težave, predvsem z ožiljem na nogah, bolečinami v hrbtenici, bolečinami v vratu. Pri tem je velikega pomena višina delovne površine – fizična utrujenost in napetost mišic se povečata, če si višine ne prilagodimo. Zato tudi osem ur dela stoje ne bo povsem blagodejno vplivalo na naše zdravje. Resnica o sedenju ali stanju ves dan je – kot vedno – nekeje vmes.

“Zanimiva ideja so stoječi sestanki – ne nazadnje bodo krajši in s tem učinkovitejši. S tem boste prihranili čas, ta pa je denar.”

KJE TOREJ VODI PRAVA POT DO ZDRAVJA?

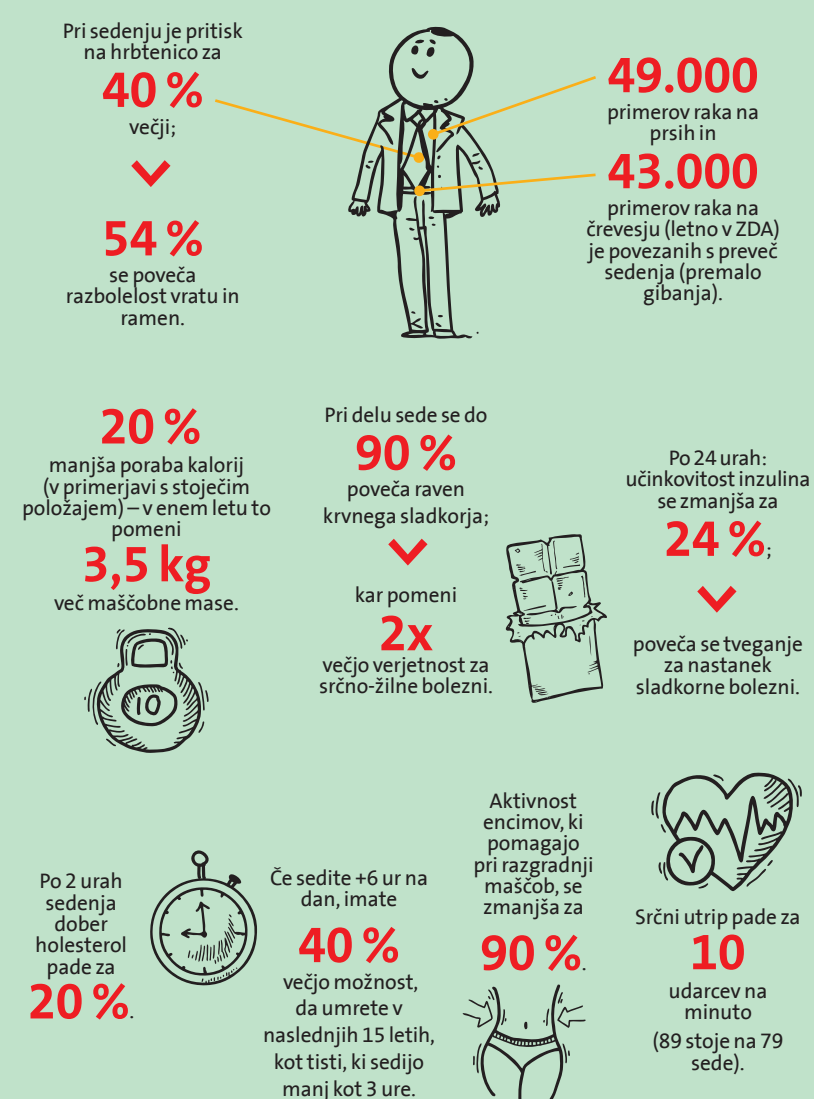
Sodobni človek v aktivnem obdobju svojega življenja se temu lahko približa, če se giblje ves dan, tudi v službi. Zmotno je namreč misliti, da lahko ure mirovanja v službi nadomestimo popoldne, ko obujemo superge in se spravimo v divji tek ali intenzivno gibanje. Ljudje smo torej ustvarjeni za gibanje, zato poskrbimo zanj že na delovnem mestu. Torej vstanimo! Redno se pretegnimo, naredimo kakšno vajo za razbremenitev telesa. Idealni so petminutni odmori za fizično aktivnost. Telefonirajmo ali berimo stoje. Spočijmo si oči, pogledjmo skozi okno. Zagotovo bomo našli kaj zanimivega ali privlačnega, morda celo na dveh nogah. Privoščimo počitek dvigalu in pojdimo po stopnicah. Sprehodimo se do sosednje pisarne in se s sodelavcem raje pogovorimo v živo – to dokazano koristi tudi delovnemu procesu!

Zanimiva ideja so stoječi sestanki – ne nazadnje bodo krajši in s tem učinkovitejši, udeleženci pa se bodo lažje zbrali in strnili misli. S tem boste prihranili čas, ta pa je denar.

ZDAJ JE ČAS ZA SPREMEMBE

Večkrat se spomnimo na prednike, ki so se veliko gibali in manj sedeli. Kljub napredku medicine, obiskom toplic in raznim pripomočkom, ki jih imamo, je način življenja prednamcevev prinašal več zdravja. Upoštevajmo njihove izkušnje! Čas za spremembe je zdaj: ne čakajmo, da nas na to spomni bolečina. Bodimo inovativni in bolj aktivni. Z več gibanja bomo postali bolj zdravi, srečnejši, vitkejši ... Mar si tega ne želimo skoraj vsi? ■
mag. Vida Pucej, zunanja strokovna sodelavka Zavarovalnice Triglav, d. d. in Duša Lindtner, višja strokovna sodelavka za zdravje in varnost pri delu, Zavarovalnica Triglav, d. d.

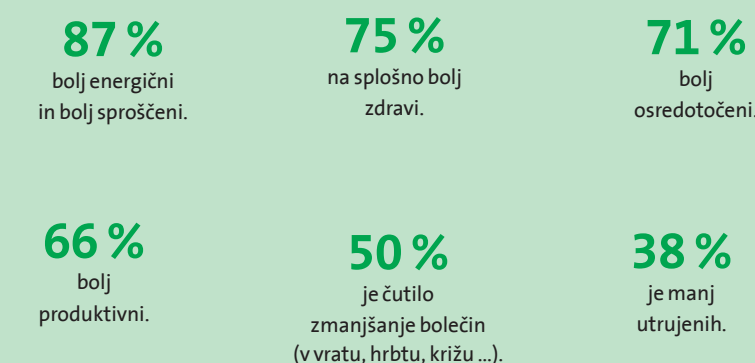
Škodljivost sedenja

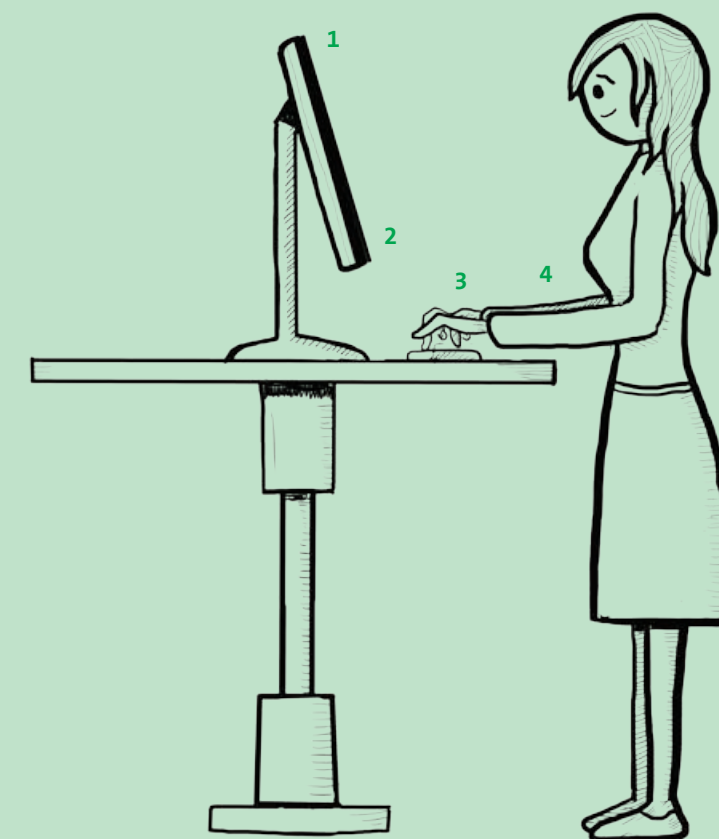
Prednosti stoječega dela

Za daljše obdobje so 1 uro sedenja zamenjali za delo v stoje (odstotek ljudi, ki se je počutil bolje)

- 1 zgornji del zaslona v višini oči
- 2 optimalna oddaljenost zaslona 35–75 cm
- 3 kot v komolcih 90° in blizu telesa
- 4 ravna zapestja
- 5 kot kolen 90°
- 6 stopala ravno na tleh
- 7 višina sedeža 38–50 cm
- 8 podpora za križ

Ines Kočar, samostojna novinarka in trebušna plesalka:
»Če bi plesala za preživetje, mi ne bi več predstavljalo užitka, pa tudi le s tem bi zelo težko preživela. Zato združujem to z delom novinarka. Oboje skupaj mi daje ravno pravo ravnotežje – v zadovoljstvu in finančah.«

Milan Rejc, predsednik Zdrženja ravnatelj Slovenije:
»Mogoče me postaja malo strah prihodnosti, saj svetlobe na koncu tunela krize v Sloveniji še ni videti,« pravi Rejc. Varčevanje se mu zdi zelo pomembno, varčuje tudi za pokojnino.

Varna prihodnost se začenja zdaj

Čeprav smo v sodobnem času ljudje bogatejši, bolj zdravi, imamo več materialnih dobrin, tudi hrano in počitnice si lahko privoščimo, pa je dejstvo, da smo manj srečni kot nekoč. Postavlja se vprašanje, zakaj.

Britanski ekonomist Richard Layard meni, da zato, ker se je zaupanje med ljudmi v zadnjih petdesetih letih s 60 odstotkov zmanjšalo na 30 odstotkov. Odnosi so tisti, ki nam delajo preglavice. »Da bi dosegli boljše družbo, moramo spremeniti miselnost o sebičnem individualizmu, v kar nas vleče potrošniška družba,« meni Layard. S tem se strinja tudi psiholog prof. dr. Mako Polič, ki pravi, da družba, v kateri se gleda samo na dobiček in ta kot glavna vrednota sili v ospredje, ne bo najbolj srečna. »K zadovoljstvu in sreči denar le malo prispeva – pomembnejši so prosti čas, prijateljstvo in druženje, ljubezen ... Preprosto, denar in plača nista glavna motivatorja, seveda pa nam denar omogoča zadovoljevanje vrste potreb in je v toliko pomemben,« meni.

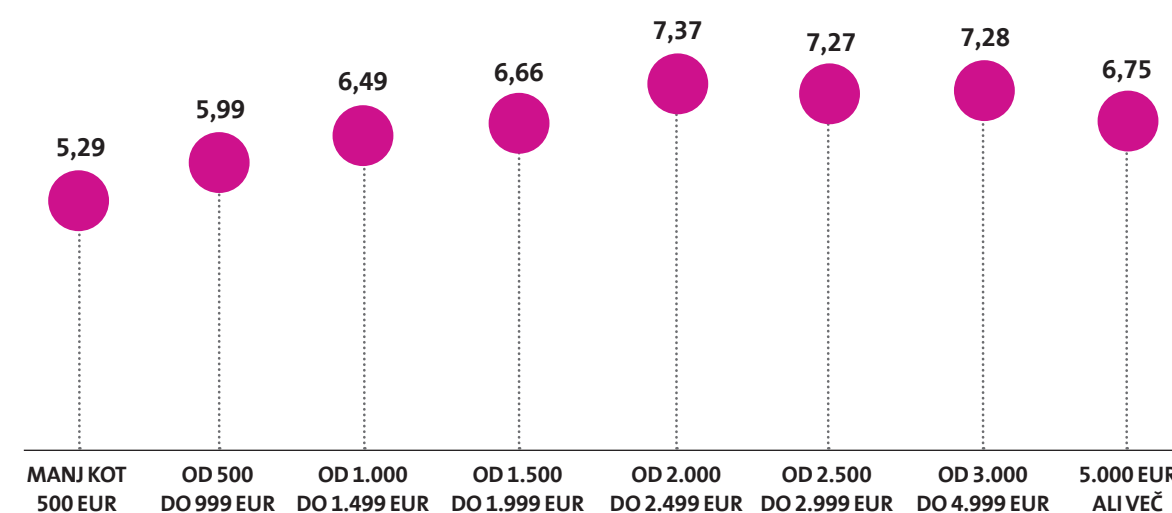
Ko Milan Rejc, predsednik Zdrženja ravnatelj Slovenije in ravnatelj na OŠ Gorje, pomisli na denar, je prva misel, ki mu pade na pamet, da ga ima vedno premalo. »Moj račun denarja ne trpi, takoj ko se pojavi priložnost, ga porabim, vložim – racionalno, seveda,« pojasni. Hkrati pove, da bi se čisto brez denarja na računu počutil »zelo ubogo«, saj si brez tega in lastnih virov preživljanja življenja ne predstavlja. Tudi Ines Kočar, samostojna novinarka in trebušna plesalka, ter Severa Gjurin, priznana glasbenica in pevka, bi se brez denarja na računu počutili veliko slabše. »Brez njega ne moreš imeti svobode niti prevzeti

odgovornosti, plačati računov na primer,« je prepričana Gjurinova.

DENAR ZA SREČO: DOBER SLUGA, A SLAB GOSPODAR
Vsak sogovornik občuti srečo drugače. Rejc je najbolj srečen po dobro opravljenem delu, ki ga načrtuje in vodi. Ines Kočar si srečo predstavlja kot čas zase in prijatelje. »Predstavljam si sebe v viseči mreži, nekje v nacionalnem parku v Braziliji, s knjigo v roki, na sosednji mreži je prijateljica, pred nama so kozarci z ravnokar iztisnjenim ananasovim sokom,« slikovito opiše. Severi Gjurin pa sreča pomeni mir. »In ko lahko samo sem,« pojasni. In koliko denarja potrebujejo za to srečo? Vsi se strinjajo, da ne veliko. Denar lahko prinese srečo in včasih je tudi obratno, kajti bolj ko si srečen, lažje kakšne stvari pridejo do tebe, meni Kočarjeva. Rejc povzame: »Sreča in denar sta lahko plesna partnerja, kako plešeta, pa je odvisno od znanja, razumevanja in upoštevanja med partnerji.«

NI GA ČEZ OBČUTEK VARNOSTI
Denarna osnova je za srečo vendarle potrebna. V tem se strinjajo tako ekonomisti kot psihologi. Mejo predstavlja pokrivanje osnovnih potreb, je pa v vsaki državi lahko drugačna. Kočarjeva pravi, da so jo učili, da je dobro imeti rezervo, ki predstavlja občutek varnosti in daje možnost

DOHODEK
Enako srečni pri 1.500 kot pri 5.000 EUR
Glede na odgovore na vprašanje, kako srečni ste trenutno (pri čemer 1 pomeni, da sploh niste srečni, 10 pa pomeni, da ste popolnoma srečni), so skoraj enako srečni tisti, katerih neto dohodek gospodinjstva je 1.500 ali 5.000 EUR na mesec.

Vir: Empirična analiza dejavnikov sreče v Sloveniji, 2008

ustvarjalnosti. Znašala naj bi dve plači na računu. In tega se drži. Rejč bi bil, kot pravi, vesel, če bi imel nekaj deset tisoč evrov na računu, a jih žal nima. »Na računu moram imeti dovolj, da živim. Največja varnost pride iz zavedanja, da imaš okoli sebe ljudi, na katere se lahko zaneses,« pa pravi Gjurinova.

In zgornja meja? Ameriški ekonomist Angus Deaton in psiholog Daniel Kahneman sta v svoji študiji prišla do natančne številke, ki določa mejo, do katere vsakodnevna sreča narašča z višanjem dohodka. Za ameriške razmere je ta številka 5.000 evrov na mesec. Dr. Tjaša Redek z Ljubljanske Ekonomske fakultete je s sodelavci v empirični raziskavi dejavnikov sreče ugotovila, da se sreča Slovencev povečuje, ko mesečni neto dohodek gospodinjstva narašča do 2.000 evrov, ko pa ta preseže to vsoto, občutek sreče doseže vrh in ne narašča več – še več, pri dohodkih nad 5.000 evrov začne celo upadati. V Sloveniji bi sicer ob povprečni mesečni plači, ki znaša okoli 992 evrov, težko govorili o velikem zadovoljstvu, kaj šele o doseganju zgornje meje pri tem.

Če iščemo povezanost višjega zaslužka z izobrazbo in zadovoljstvom, so mnenja o tem podobna. »Višina zaslužka je sicer pomembna v vsakdanjem življenju, a ni odvisna od izobrazbe niti ne vpliva na večje zadovoljstvo,« meni Rejč in s tem potrди tudi razmišljanje Gjurinove. »Formalna izobrazba je vse manj pomembna. Žal in na srečo,« pravi. Tudi Kočarjeva meni, da je bolj kot izobrazba z denarjem povezano to, kako se znajdeš v življenju in koliko si dober pri tem, kar počneš. »Zadovoljstvo je delati tisto, kar rad počneš, ne glede na izobrazbo in denar,« še pripomni. Njena plesna kariera trebušne pesalke ji daje veliko zadovoljstvo, a le kot hobi. »Če bi to delo opravljala za preživetje, mi ne bi več predstavljalo užitka, pa tudi le s tem bi zelo težko preživela. Zato združujem to z delom novinark. Oboje skupaj mi daje ravno pravo ravnotežje – v zadovoljstvu in finančnih,« se nasmehe.

POGLEV V PRIHODNOST

»Mogoče me postaja malo strah prihodnosti, saj svetlobe na koncu tunela krize v Sloveniji še ni videti,« pravi Rejč. Varčevanje se mu zdi zelo pomembno, varčuje tudi za pokojnino. Čeprav se po podatkih raziskav naše potrebe v življenju s starostjo manjšajo, Rejč meni, da jih je treba prilagoditi možnostim, in za svoje je prepričan, da se utegnejo še nekaj časa malce povečevati. Sicer pa študija

OECD-ja navaja, da je za dostojno upokojensko življenje spodnja meja 70 odstotkov neto plače. Po naši trenutno veljavni pokojninski zakonodaji ZPIZ-2 znaša javna pokojnina za 40 let delovne dobe 57,25 odstotka povprečne neto plače zaposlenega moškega (za žensko 60,25 odstotka). Če vzamemo za primer približno 1.000 evrov neto plače, bo znašala pokojnina 570 evrov, za dostojna, zadovoljna zlata leta pa bi torej potrebovali 700 evrov. Ob podatku, da je povprečna pokojnina v Sloveniji v septembru znašala 615 evrov, je dejstvo, da se naša prihodnost ne kaže v najbolj zadovoljni luči.

Ob tem so tudi razmišljanja posameznikov različna. »Varčevanje je smiselno,« pravi Severa. Ines se nima za osebo, ki bi gledala stvari na dolgi rok. »Varčevanje mi je s tega vidika kar malo smešno, ker ne vem, kaj bo s svetom čez deset let. So me pa učili, da je to dobro. In ker smo espeji prepuščeni sami sebi, vsaj malo varčujem. Za pokojnino dajem na stran 100 evrov na mesec,« razloži.

POMEMBNO JE, KAKO ZAPRAVLJAMO

Čeprav denar torej nima tako velikega vpliva na srečo, pa psihologij Elizabeth Dunn, Daniel Gilbert in Timothy Wilson trdijo, da je povezanost denarja in sreče predvsem v tem, kako denar upravljamo. Denar lahko poveča srečo, ko ga ne upravljamo le zase, temveč z njim osrečimo druge, ko plačamo takoj in porabimo pozneje (si ne nabiramo dolgog, kar vodi v nezadovoljstvo) ter ko raje kupimo stvari, ki nam prinesejo nova spoznanja in izkušnje, kot strogo materialne dobrine, predmete.

»Denar dajem za svoje otroke, nikoli s težavo,« pravi Rejč, ki bi, če bi imel na razpolago večjo količino denarja, tega naložil tja, kjer bi z njim predvidoma dosegel največji donos. To so nepremičnine, različni skladi, energetska in informacijska podjetja. Gjurinova z zadovoljstvom da denar od sebe, ko se odloči za to, in dobro ve, zakaj. »Pazim tudi na jutri, ne le na danes.« Izpostavi še kakovost ustvarjalnosti: »Bolj ko si ustvarjalen v življenju, bolj lahko ta lastnost vpliva na srečo in tudi denar.« Kočarjeva pa se zaveda, da je denar na svetu zato, da kroži. Sama ga z največjim zadovoljstvom porablja za čas, preživet s prijatelji.

Velja rek, da so srečni ljudje zadovoljni s tem, kar imajo. Pri tem denar seveda pomaga. A dobro je vedeti, da ne v vlogi gospodarja, temveč le kot naš dober sluga. ■

Andreja Cepuš, PM, Poslovni mediji

Severa Gjurin, priznana glasbenica in pevkica: »Na računu moram imeti dovolj, da živim. Brez njega ne moreš imeti svobode niti prevzeti odgovornosti, plačati računov na primer,« je prepričana.

IZRAČUN
Dodatna pokojnina

Koliko bi morali varčevati, da bi lahko prejeli dostojno pokojnino?

Neto plača	1.000 €	1.500 €
pokojnina po ZPIZ-2	570 €	855 €
dostojna pokojnina (OECD)	700 €	1.050 €
razlika	130 €	195 €

Da bi prejeli iz naslova prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja doživljenjsko mesečno dodatno pokojninsko rento v višini 130 evrov, bi morali imeti trenutno prihranjenih približno 29.800 evrov, za doživljenjsko pokojninsko rento v višini 195 evrov pa približno 44.400 evrov.

Kolikšen znesek premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na mesec to pomeni?

Starost ob začetku vplačevanja	Upokojitvena starost	Varčevalna doba	Mesečni znesek premije PDPZ v € za dosego dostojne pokojnine (plača neto)	Mesečni znesek premije PDPZ v € za dosego dostojne pokojnine (plača neto)
25	63	38	40,68 €	60,61 €
40	63	23	82,76 €	123,31 €
55	63	8	289,75 €	431,70 €

* Izračuni so narejeni ob predpostavki konservativnega 2,5 % letnega donosa v času celotne dobe varčevanje.

»Človek je nesrečen, ker ne ve, da je srečen.«

Po sreči neprestano hrepenimo, o njej govorimo in jo iščemo. Želimo jo sebi in drugim. Vendar smo priča številnim nesrečnim posameznikom, kar se močno kaže tudi znotraj družbe – med samskimi, pari brez otrok ali z njimi, zdravimi ali bolnimi, suhimi in debelimi, majhnimi in velikimi, revnimi in bogatimi ...

Vsak izmed naštetih pa bi verjetno za drugega lahko rekel, da bi lahko bil srečen, posebno to velja za tiste, ki imajo veliko denarja, ki so bogati, saj imajo lahko vse. Pa je res tako? Seveda lahko takoj pritrđimo, da je denar pomemben. Brez njega v družbi ne moremo preživeti, saj živimo v materialnem svetu in smo zato tudi vsi do neke mere materialisti. Ne moreš namreč biti srečen, če ne moreš kupiti hrane in ne plačati položnic. Vsa dejstva pa seveda kažejo na to, da zgolj imeti denar, biti bogat, avtomatično nikakor ne prinaša sreče in zadovoljstva. Včasih velja prav nasprotno, saj marsikateri posameznik pade pod lažno formulo, ki smo je vsi deležni že od rojstva dalje. Celotna skomercializirana družba in starši, ki so padli pod njen vpliv, iz generacije v generacijo predajajo sporočila, da se vse vrtili okoli denarja. Če ga boš imel, boš posledično srečen. Že mladi tako začnejo verjeti v to in padejo v začarani krog, nikoli ni dovolj, ob tem pa pozabijo na druge vidike življenja. Tako se kaj hitro zgodi, da vse vrednotijo z denarjem in, kar je najhujše, mislijo, da bodo vzporedno z denarjem prišli tudi ljubezen, spoštovanje, čas, zdravje in sreča. Seveda pa še zdaleč ni tako. Tako se mnogokrat zgodi, da utrujeni, bolni in lahko že stari ugotovijo, da nimajo pravega stika s partnerstvom, z otroki, da so osamljeni in ob vsem tem, kar imajo, zelo nesrečni. Ob tem pa so še obdani z obtožbami, da nikoli niso bili doma, če pa že, pa le telesno, z mislijo pa so bili nekje povsem drugje. Ob tem se seveda magična formula v blisku razblini. Nekdo misli, da je naredil vse, ker je vse nadomestil z denarjem. »Saj sem dal vse, kar sem imel,« marsikdo reče v svojo obrambo. Mnogi zato zmotno mislijo, da je dajati tisto edino pravo, a v odnosih moramo znati tudi prejemati. Kajti če ne morete prejemati, drugemu sporočate, da ga ne potrebujete, da vam ta oseba nima česa dati. A ne gre zgolj za stvari, povezane z denarjem. Posvečeni čas, vrednote,

način življenja, izkazovanje ljubezni in pripadnosti, dobra komunikacija, vse to je tisto, kar ima na lestvici stvari, ki prinašajo srečo, prav enak, če ne višji položaj. Dostojevski je zapisal: »Človek je nesrečen, ker ne ve, da je srečen.« To še kako drži. Človek je po svoji naravi raziskovalec in na žalost je zato tudi nagnjen bolj h kurativni kot preventivi. Največ se dejansko naučimo prav iz lastnih izkušenj, saj le te lahko zares razumemo. Zato se tako pogosto dogaja, da se ljudje zavejo, da so nekaj imeli, šele takrat, ko to izgubijo. Dejstvo je tudi, da je človek bitje, ki se primerja z drugimi, in mnogokrat verjame, da je sreča tisto, kar imajo drugi. Zato se lahko ljudje hitro izgubijo in neumorno sledijo drugim ter begajo sem in tja, ob tem pa v prvi vrsti izgubljajo sami sebe, svojo individualnost in morda tudi srečo, ki so jo že imeli in jo morajo znova najti. Nekateri pa je prav zares še nikoli niso imeli in si jo morajo v prvi vrsti šele dovoliti poiskati in jo tudi začitati.

Da pa jo lahko najdejo, se morajo zavedati, da je sreča sestavljena iz različnih mozaikov, ki vsebujejo različne vrednote, partnerstvo, način življenja, zdravje, hobije, delo, denar ... V življenju mora tako vsak pogledati vase in najti pravo mero vsega tistega, kar prav njemu veliko pomeni, kar ga osrečuje in zadovoljuje. Ob tem pa mora biti zmožen reči stop, dovolj in si v tem, kar ima, dovoliti tudi uživati. Kajti zelo hitro nikoli ni dovolj. Še več, še boljše, še lepše ... Dramatičnost namreč nikoli ne prinese ravnotežja. Da pa je človek lahko srečen, mora biti v ravnotežju s seboj in ljudmi, ki jih ima rad in ki imajo radi njega. Še vedno je namreč človek v prvi vrsti »odnosno« bitje. Če ima denarja na pretek, a ga nima s kom deliti, ali – bolje rečeno – ga ne more deliti s tistimi, s katerimi si ga želi, je vse zaman. Namesto, da bo v življenju srečen, bo večno ostal prav nasprotno – nesrečen! ■

dr. Veronika Podgoršek, psihoterapevtka

sreča = e ž (ž)

1. razmeroma trajno stanje velikega duševnega ugodja: sreča mine, se stopnjuje; doživeti, občutiti, ekspr. zapraviti srečo; hrepeneti po sreči; kratkotrajna, velika sreča; trenutki sreče / družinska, materinska sreča / iskati srečo; najti srečo v ljubezni; ekspr.: ta otrok jim je prinesel srečo jih je osrečil; biti poln sreče / živeti v sreči // ekspr. veliko zadovoljstvo, veselje: sreča ga je prešinila ob tej misli; z obraza ji sije sreča; pog. od sreče ga je bilo skoraj konec; jokati od sreče; obraz se mu je širil od sreče, v sreči

(vir: SSKJ)

Laž ima kratke noge

Nekateri menijo, da če malce prikrojijo resnico in poskušajo tako plačati nižjo premijo, se jim bo lepše izšlo. Pa ni tako. V resnici se spleča samo iskrenost – in to tako za zavarovalnico kot za stranko. S strokovnjakinjo Andrejo Pelc smo se pogovarjali o tem, kako se preverja resničnost podatkov in kako se zavajanje odkriva, tudi o primeru nepoštenega zavarovalnega agenta.

Kaj moramo vedeti, preden sklenemo življenjsko zavarovanje?

Predvsem moramo dobro poznati svoje potrebe in potrebe svojcev. Ob zavedanju le-teh bo odločitev za pravo zavarovanje lažja. Poleg tega moramo vedeti, da je odločitev za sklenitev življenjskega zavarovanja dolgoročna. Takšna zavarovanja se namreč praviloma sklepajo za obdobje, ki ni krajše od desetih let.

Koliko različnih življenjskih zavarovanj lahko ponudite?

Izbira je zelo pestra. Življenjska zavarovanja v naši ponudbi bi lahko razdelili v tri osnovne skupine. V prvi so zavarovanja, ki zagotavljajo zaščito v primeru nepredvidenih dogodkov, kot sta na primer smrt in invalidnost. V drugi so zavarovanja, ki vključujejo zavarovanje in varčevanje. V to skupino uvrščamo mešana življenjska, študentska in naložbena zavarovanja. Med slednja sodijo tudi investicijska zavarovanja, poznana pod imenom FLEKS. V tretji skupini so pokojninska zavarovanja, katerih namen je zagotovitev dodatne pokojnine. Življenjskim zavarovanjem je možno priključiti tudi različne oblike dodatnih zavarovanj, kot so na primer nezgodno zavarovanje, zdravstveno zavarovanje na potovanjih v tujini, zavarovanje hujših boleznih in poškodb ter nezgodno zavarovanje otrok.

Kako je z življenjskim zavarovanjem v primeru rizičnega športa, kateri šport je rizičen?

Rizični športi so tisti, pri katerih je velika verjetnost, da bo prišlo do uresničenja zavarovalnega primera. Teh športov je veliko, od letenja z motornim padalom in bungee skokov do boksa, dirk z motorji, spuščanja v bobu ... Poleg vrste športa je pomembno tudi to, kako intenzivno se oseba ukvarja z njim. Pomembni podatki so tudi, koliko je oseba stara, ali se z nekim športom ukvarja profesionalno ali zgolj ljubiteljsko. Doplačila so različna in odvisna od statistično dokazljive večje verjetnosti pojava škodnih dogodkov za določeno skupino športov. Skratka, vsak primer je individualne narave, osebo moramo celovito preveriti in potem sprejeti ustrezno odločitev.

Ali in kako zavarovalnice preverjajo resničnost podatkov pred in med zavarovanjem?

Stranka mora posredovati resnične podatke in s podpisom ponudbene dokumentacije tudi jamči zanje. Na podlagi teh podatkov se izvede sprejem v zavarovanje, katerega namen je dogovoriti se o ustrezni višini premije za zavarovalno kritje, s katerim se stranka želi zavarovati. Če so podani

resnični podatki, je izpolnjen pogoj za določitev ustrezne premije, s tem pa tudi pogoj za izplačilo zavarovalnih vsot v dogovorjeni višini. V primeru, da je zavarovalec predstavil neresnične podatke, pa ni škodil le zavarovalnici, temveč predvsem lastnim interesom, saj upravičenec ob morebitnem nastopu zavarovalnega primera ne bo prejel zavarovalnine v pričakovani višini.

V katerih primerih lahko zavarovalnica odkloni sklenitev zavarovanja?

Ko nam na primer vprašalnik o zdravstvenem stanju razkrije, da ima oseba raka v zadnjem stadiju ali kakšno drugo resno bolezen, zaradi katere je pričakovati njeno smrt. Enako je v primeru, če želi nekdo zavarovati invalidno osebo, ki nima poslovne sposobnosti, kar izkazuje z izvedenskim mnenjem. V tej situaciji bi bilo zavarovanje nično, ker ne bi bilo v prid niti zavarovani osebi niti zavarovalnici. Upoštevati moramo namreč obojestranski interes.

Kaj se zgodi, če se na primer nekdo zavaruje za primer bolezni – raka, potem zboli in se izkaže, da je bil kadilec, tega pa ni navedel pri zavarovanju, kakšne so posledice?

Gre za poznejšo ugotovitev tveganja. V tem primeru bi izplačali ustrezno znižano zavarovalno vsoto v sorazmerju med premijo, dogovorjeno ob sklenitvi zavarovanja, in premijo, ki bi bila določena, če bi stranka ob sklenitvi navedla, da je kadilec. Izplačilo zavarovalnica lahko tudi odkloni, če ob sklenitvi zavarovanja ni bila seznanjena z zdravstvenim stanjem osebe, saj je v takšnem primeru ne bi zavarovala. Prav zato je tako zelo pomembno, da je stranka ob sklepanju zavarovanja seznanjena s posledicami navajanja neresničnih podatkov.

Kaj bi storili, če bi zavarovalni agent zavajal stranko, kako je z izplačilom vplačanih premij?

Korekten odnos do stranke na vseh ravneh komuniciranja je na prvem mestu. Temu v zavarovalnici dajemo velik poudarek. Našo prodajno mrežo zato ves čas izobražujemo in ozaveščamo. Korekten odnos do stranke pomeni tudi to, da ji ob sklenitvi zavarovanja predstavimo vse pomembne značilnosti zavarovanja in da jo seznanimo s pomenom posredovanja natančnih podatkov ob sklenitvi zavarovanja. Stranka namreč s podpisom na ponudbeni dokumentaciji jamči za resničnost podatkov. Če bi ugotovili, da je stranko zavarovalni agent zavajal, bi ji zavarovalnica izplačala dogovorjeno zavarovalno vsoto. ■ Jasna Vreg Krljič, PM, Poslovni mediji

mag. Andreja Pelc, direktorica za strateški razvoj osebnih zavarovanj, Zavarovalnica Triglav, d. d.

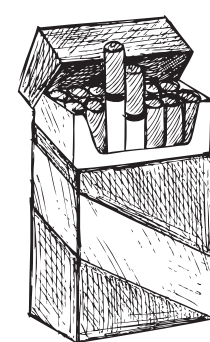
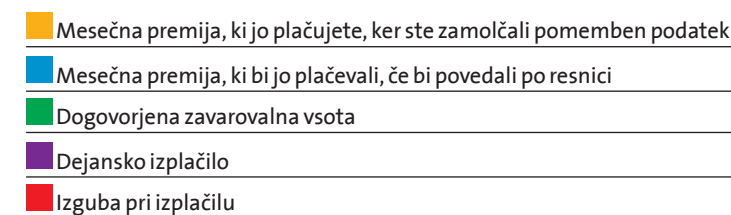
PRIKRIVANJE NE KORISTI

Dejstvo je, da pred sklenitvijo določene zavarovanja ni priporočljivo zamolčati kakršnegakoli dejstva, ki lahko nato vpliva na znižanje zavarovalne vsote. Če namreč zavarovalnica ugotovi, da ste prikrili resnične podatke, ob morebitnem nastopu zavarovalnega primera ne boste prejeli zavarovalnine v pričakovani višini, ampak lahko tudi bistveno manj – tudi za tretjino.

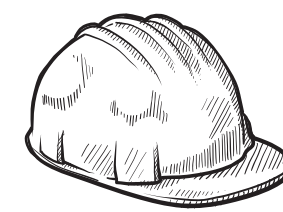
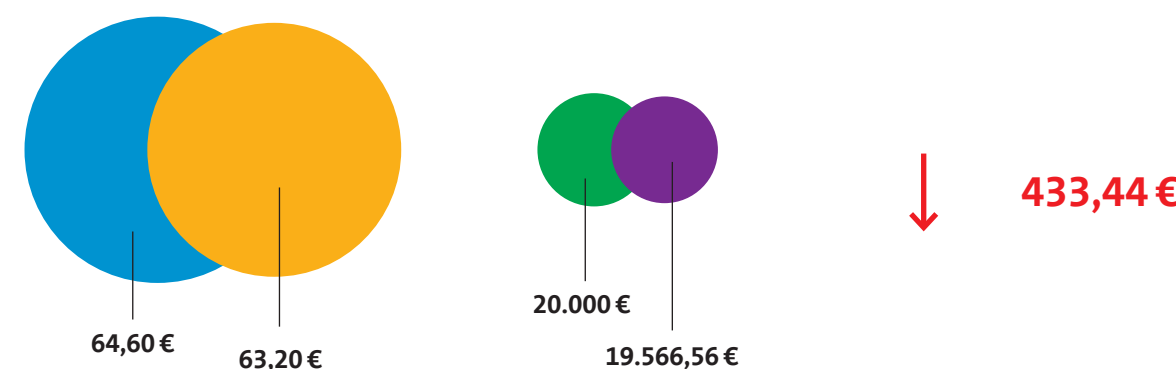
RESNICA SE SPLAČA!

Zavarovalnici raje povejte po resnici, kako je z vami. Če boste namreč navedli lažne podatke, bo lahko končna višina izplačila tudi za tretjino nižja od dogovorjene zavarovalne vsote. Do nastopa zavarovalnega primera boste sicer plačevali nižjo premijo, vendar končni rezultat za vas ne bo ugoden.

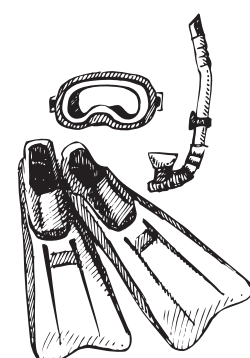
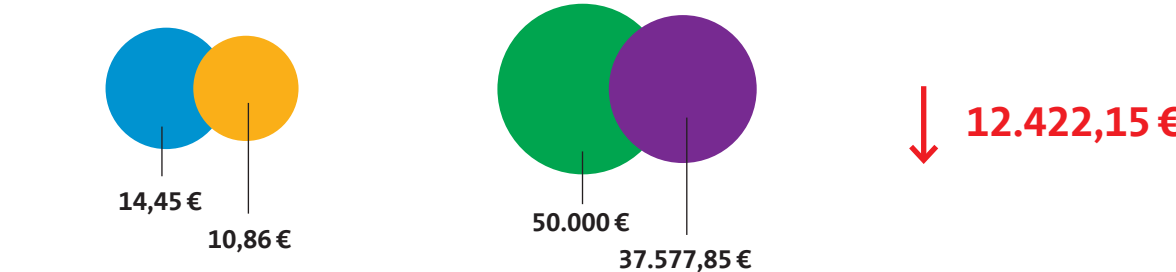
Zbrali smo nekaj podatkov za različne osebe, različna zavarovanja in zavarovalne primere, ki jasno kažejo, da se vam resnica spleča.

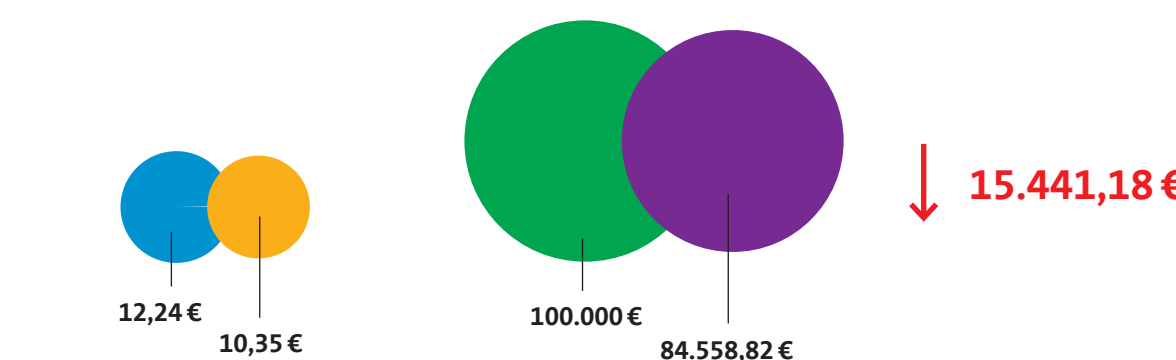
Oseba v starosti 30 let sklene Mešano življenjsko zavarovanje za dobo 25 let. Med trajanjem zavarovanja umre. Zavarovalnica ob nastopu zavarovalnega primera ugotovi, da je oseba ob sklenitvi zavarovanja zamolčala, da je kadilec.

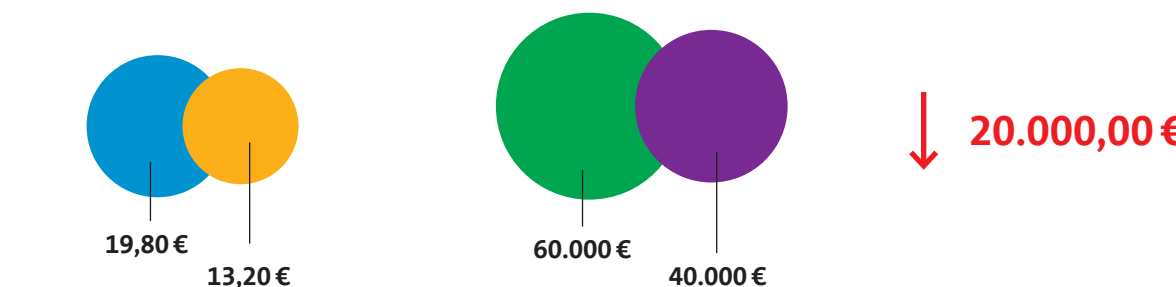
Oseba v starosti 30 let sklene Življenjsko zavarovanje Triglav Zaščita. Med trajanjem zavarovanja postane popolno in trajno nezmožna za delo. Zavarovalnica ob nastopu zavarovalnega primera ugotovi, da oseba ob sklenitvi zavarovanja ni navedla, da opravlja terensko delo, ki je razvrščeno v drugi poklicni razred.

Oseba v starosti 30 let, nekadilec z ugodnim življenjskim slogom, sklene Rizično življenjsko zavarovanje za dobo 20 let. Med trajanjem zavarovanja umre. Zavarovalnica ob nastopu zavarovalnega primera ugotovi, da oseba ob sklenitvi zavarovanja ni navedla, da se ukvarja s potapljanjem.

Študent 25-letnemu življenjskemu zavarovanju priključi dodatno nezgodno zavarovanje. Oseba zaradi poškodbe kot posledice nezgode postane 50-odstotni invalid. Zavarovalnica ob nastopu zavarovalnega primera ugotovi, da je oseba ob sklenitvi zavarovanja zamolčala, da je neprofesionalni član nogometnega kluba.

Končno več adrenalina!

In končno več izbire. Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje vam bo namreč odslej ponujalo več svobode pri izbiri naložbene politike, saj se boste lahko odločili tudi za sklad, ki vam potencialno omogoča višje donose. Seveda ob prevzemanju večjega naložbenega tveganja.

Ljudje smo bolj in manj drzni; nekateri imamo raje več svobode in več tveganja, drugi smo bolj previdni in stavimo na zagotovila, tretji spet iščemo srednjo pot med drznostjo in zanesljivostjo. Zavarovanci boste pri nalaganju svojih sredstev odslej imeli večjo možnost izbire, saj boste lahko izbrali sklad, ki ob prevzemanju naložbenega tveganja potencialno omogoča tudi doseganje višjega donosa. V Zavarovalnici Triglav smo v ta namen oblikovali Skupino kritnih skladov TRIGLAV PDPZ, ki jo sestavljajo kritni sklad TRIGLAV PDPZ – »drzni«, kritni sklad TRIGLAV PDPZ – »zmerni« in kritni sklad TRIGLAV PDPZ – »zajamčeni«.

ZA VSAKOGAR NEKAJ
»Drzni« kritni sklad je namenjen zavarovancem do 45. leta starosti, ima pretežno delniško naložbeno politiko, usmerjeno v delnice prvovrstnih podjetij, katerih gibanje je odvisno od dogajanja na svetovnih borznih trgih. V »zmerni« kritni sklad boste vstopali tisti med 45. in 55. letom starosti, označuje pa ga uravnotežena naložbeno politika, saj se bodo sredstva nalagala v dolžniške vrednostne papirje s stabilnim donosom in lastniške vrednostne papirje izbranih podjetij. V obstoječem »zajamčenem« kritnem skladu, namenjenem tistim, ki so stari nad 55 let, pa bomo še naprej zagotavljali donosnost v višini 125 odstotkov minimalne zajamčene donosnosti, ki se izračuna v skladu z veljavnim pravilnikom ministrstva za finance.

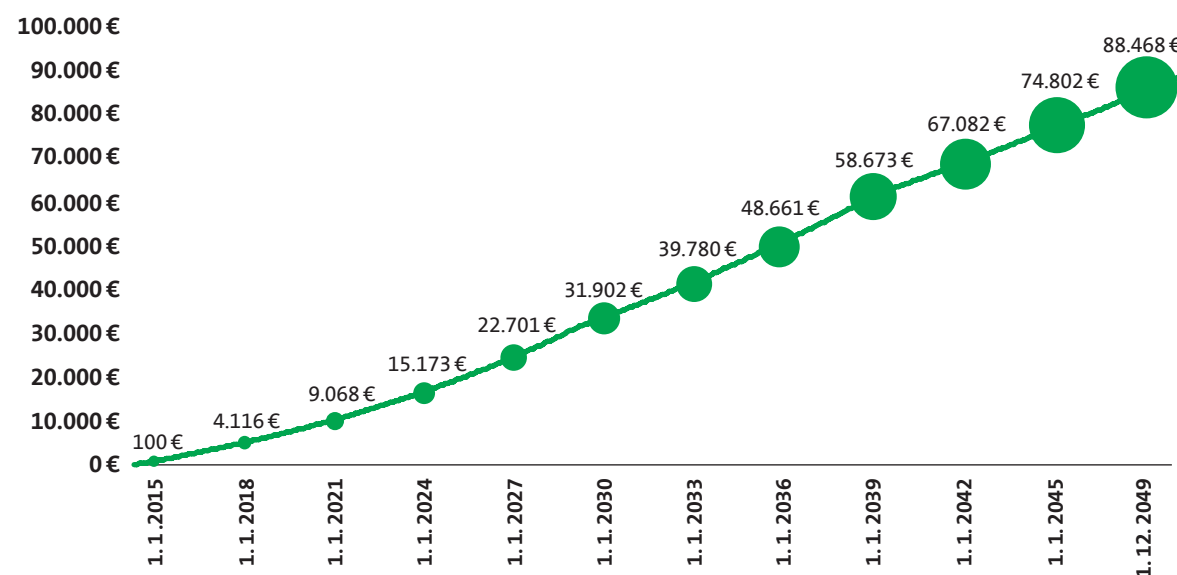
KROG ŽIVLJENJA
Vstop v izvajanje naložbene politike življenjskega cikla v začetnem obdobju varčevanja omogoča doseganje potencialno višjih donosov iz naslova pretežno delniških naložb, kar za zavarovanca pomeni tudi prevzemanje večjega naložbenega tveganja, s približevanjem konca obdobja varčevanja pa se povečuje delež naložb, ki varujejo že ustvarjene donose. Struktura naložb in naložbeno tveganje sta tako dejansko prilagojena starosti zavarovanca, zato tudi ime »življenjski cikel«.

UPRAVLJAJTE SVOJE NALOŽBE
Svoja sredstva boste med kritnimi skladi Skupine kritnih skladov TRIGLAV PDPZ lahko prenašali tudi sami, in sicer enkrat letno brez stroškov, pri čemer vas bodo omejevale starostne meje posameznega kritnega sklada. V kratkem boste vsi naši zavarovanci prejeli tudi posebno povabilo k vstopu v kritni sklad TRIGLAV PDPZ – »drzni« ali TRIGLAV PDPZ – »zmerni«, in to tako z možnostjo prenosa obstoječih sredstev kot le z novimi vplačili. Če vključeni v PDPZ namreč ne bodo avtomatično prerazporejeni v kritni sklad, ki ustreza starostni skupini posameznega zavarovanca. To bo veljalo le za tiste, ki bodo v PDPZ vstopili na novo. Stanje sredstev po kritnih skladih pa boste še naprej lahko spremljali tudi v naši spletni poslovalnici i.Triglav.si, ki smo jo v Naložbeniku že predstavili.

IZRAČUN

Vplačilo 100 EUR na mesec

Starost zavarovanca ob vključitvi je 30 let, oseba redno vplačuje mesečni znesek in je do 45. leta starosti v drznem kritnem skladu, od 45. do 55. leta starosti v zmernem, po 55. letu pa zajamčenem kritnem skladu. Predpostavke so, da je povprečni letni donos drznega sklada 7 %, zmernega 4 %, zajamčenega 1,94 %, upoštevali smo tudi sorazmerno mesečno rast vrednosti naložbe in upravljavsko provizijo v višini 1 %.

DRUGE NOVOSTI IN SPREMEMBE
Čaka nas še nekaj drugih sprememb, zlasti na področju kolektivnega zavarovanja. Določeno je minimalno letno vplačilo delodajalca za zaposlenega, vključenega v kolektivno PDPZ. Sredstev, ki jih je delodajalec za zaposlenega vplačal od vključno 1. 1. 2013 dalje, pa ni več dovoljeno dvigniti vse do upokojitve. Z novelo zakona so očitno želeli tudi povečati število vključenih v zavarovanje, saj se odslej v kolektivno zavarovanje vključijo vsi zaposleni pri delodajalcu, razen tistih, ki tega ne želijo, in tistih, ki ne izpolnjujejo določenega časovnega praga (delodajalec lahko kot pogoj za vključitev postavi eno leto delovnega razmerja). Za svoja vplačila delodajalec še naprej prednostno uveljavlja davčno olajšavo, in sicer ne glede na število vključenih v zavarovanje. Razliko do najvišjega uradno predpisanega zneska letne davčne olajšave lahko na enak način kot do zdaj uveljavlja tudi zavarovavec, in to ne glede na to, ali je vključen v kolektivno ali individualno zavarovanje.

“Podrobneje bodo naložbeno politika in značilnosti kritnih skladov opredeljene v novem dokumentu, ki ga bo skupaj s spremenjenim pokojninskim načrtom prejel zavarovavec.”

UPRAVLJAVSKO PROVIZIJO BOMO ŠE ZNIŽALI
Zvišino vstopnih stroškov, ki znašajo do 3 odstotke, in izstopnih, ki znašajo do 1 odstotka, smo bili v Zavarovalnici Triglav usklajeni že v obstoječi ponudbi, upravljavsko provizijo pa bomo pri večini pokojninskih načrtov še znižali. Glavna sprememba pa je pri obračunavanju stroškov prenosa sredstev k drugemu upravljavcu – namesto 1 odstotka izstopnih stroškov se bodo obračunavali le administrativni stroški v višini 15 evrov.

POSEBNA UGODNOST
Posebna ugodnost, ki jo imamo v ponudbi od leta 2012 dalje, sta še naprej dve dodatni kritiji po pokojninskem načrtu kolektivnega zavarovanja z oznako PN-ZT-05 in individualnega zavarovanja z oznako PN-ZT-06. Svojci zavarovanca, ki nastopajo v vlogi upravičencev do dodatne družinske ali vdovske pokojnine po obveznem pokojninskem sistemu, so namreč upravičeni do pridobitve dodatne družinske pokojnine in dodatne zavarovalnine za primer nezgodne smrti zavarovanca, če do tega dogodka pride v času pred upokojitvijo. Kritiji sta še naprej na voljo brez plačila dodatne premije. ■
mag. Maja Golovrški, direktorica za zavarovalno pravo in pokojninska zavarovanja, Zavarovalnica Triglav, d. d.

MINEVA DVELETNI ROK

Konec leta bo minil dveletni rok za uskladitve na področju prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (PDPZ), ki ga je predvidela novela Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2).

Večja socialna varnost, večji nadzor

Država se zaveda vloge prostovoljnega dodatnega pokojninskega varčevanja, saj se s tem zagotavlja dodatna socialna varnost po upokojitvi, zato omogoča posebne davčne olajšave tako v obdobju varčevanja kakor tudi v obdobju izplačevanja dodatnih starostnih pokojnin.

Se posebej izrazite so te davčne olajšave v primeru kolektivnega prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, kjer premijo za zaposlenega vplačuje delodajalec. V državah z dolgoletno tradicijo prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje predstavlja pomemben element kadrovske politike delodajalca. V Sloveniji dodatno pokojninsko varčuje že skoraj 60 odstotkov vseh zaposlenih.

DODATEN NADZOR NAD POSLOVANJEM

Zadnja pokojninska reforma (ZPIZ-2) je sistem prostovoljnega dodatnega pokojninskega varčevanja še nadgradila, saj po

“Po novem se lahko v kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje vključijo tudi lastniki celotnih podjetij ali deležev, večjih od 25 odstotkov. To velja tudi za tiste, ki poslujejo s statusom s. p.”

novem zavarovancem omogoča pestrejšo izbiro naložbenih politik. Zakon iz leta 2012 je tako vzpostavil možnost t. i. skladov življenjskega cikla, ki posameznikom ob še vedno dovolj visoki stopnji varnosti naložb omogočajo tudi

nalaganje sredstev v bolj tvegane naložbe in s tem posledično potencialno tudi višje donose. Zaradi pomembnosti področja tudi z vidika zagotavljanja dodatne socialne varnosti bodočim upokojencem se je z novim zakonom dodatno okreplil tudi nadzor nad poslovanjem.

SOCIALNA VARNOST PO UPOKOJITVI SE BO POVEČALA

Slovenija se je vzpostavitev II. stebra v primerjavi z drugimi bolj razvitimi državami lotila relativno pozno. Vendar pa so se pokojninski skladi, vzpostavljeni v Sloveniji v zadnjem desetletju, izkazali kot pomembni institucionalni vlagatelji ter tudi kot finančne institucije z relativno trdno in varno naložbeno strukturo. Tudi v času finančne in gospodarske krize so tako ti skladi nemoteno zagotavljali minimalno zajamčeno donosnost na vplačane premije (vplačila) in hkrati z zakonom zahtevano višino izplačil.

Glede na navedeno se bo vloga dodatnega pokojninskega zavarovanja v zagotavljanju socialne varnosti posameznikov po upokojitvi še povečala. Pomembno je, da se tega zavedamo vsi, tako država, delodajalci kakor tudi zavarovanci. Če si bomo želeli zagotoviti primerno socialno varnost po upokojitvi, bo varčevanje v prihodnosti nujno. ■

Peter Pogačar, Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela

DAVČNE OLAJŠAVE

Za premije, vplačane v kolektivno PDPZ, lahko delodajalec in zaposleni uveljavljata davčne olajšave. Maksimalen letni znesek davčne olajšave za premije PDPZ lahko znaša največ:

- 24 % obveznih prispevkov za posameznikovo pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- to je približno 5,844 % njegove bruto plače (prvi bruto) oziroma pokojnine,
- vendar ne več kot 2.819,09 evra v letu 2014.

Kako imam zavarovano posojilo?

Ali ste vedeli, da dediči poleg premoženjskih in stvarnih pravic nasledijo tudi neodplačane kredite in dolgove?

Pred nekaj leti sem v televizijski oddaji prisluhnila izpovedi treh sestic, dveh študentk in osnovnošolke, ki so po smrti obeh staršev sicer podedovale stanovanje, hkrati pa tudi za 70.000 evrov dolgov. Zgodba, ki se je usedla v srce prenekateremu staršu, obenem pa zastavila vprašanje, kako je to mogoče. Ob najemu kredita običajno plačamo tudi stroške zavarovanja kredita. Ali slednje ne pomeni, da smo s tem v primeru najhujšega poskrbeli za neodplačani dolg? Mnogi so zmotno prepričani, da je plačilo stroškov zavarovanja kredita enako sklenitvi zavarovalne pogodbe pri zavarovalnici. Pa ni – zavarovanje kredita pri banki je v bistvu zavarovanje banke pri zavarovalnici. Če pride do težav, naš kredit banki sicer res odplača zavarovalnica, se pa naš dolg prenese na zapuščino oziroma – na dediče. V tem primeru so dediči dolžni poplačati kredit, ali pa se odpovedati zapuščini. Zavarovalnica kljub plačilu stroškov zavarovanja kredita namreč ne nosi jamstva za poplačilo obveznosti kreditodjemalca, saj za to nista sklenila zavarovalne pogodbe. Ko najmemo kredit, torej potrebujemo zagotovilo, da finančnega bremena kredita v primeru nepričakovanih dogodkov ne bomo prenesli na druge. Eden od primernejših načinov za zaščito svojih najdražjih je sklenitev življenjskega zavarovanja, ki ob dostopni premiji zagotavlja dovolj visoko zavarovalno kritje. Vzemimo mlado družino, ki se odloča za nakup lastnega stanovanja. Imajo nekaj privarčevanega denarja, a poleg tega vseeno potrebujejo še stanovanjski kredit. Odločijo se za najem kredita v višini 100.000 evrov z dobo odplačevanja 15 let. Ker mamica Anja nima zaposlitve, je tridesetletni očka Miha edina oseba, ki preživlja tričlansko družino. Na kakšen način si lahko Miha zagotovi, da v primeru svoje smrti družini ne bo naložil še finančnega bremena? Oglejmo si dve možnosti, ki bi Mihi lahko ustrezali.

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE ZA POPLAČILO POSOJILA
Življenjsko zavarovanje kreditodjemalcev je namenjeno poplačilu kredita z zavarovalno vsoto, ki se izplača v primeru smrti zavarovane osebe. Sklene se v kombinaciji z najemom kredita pri banki, tako da se zavarovalna doba ujema z dobo najema kredita. Zavarovalna vsota se določi tako, da je enaka znesku najetega kredita ali višja od njega. V primeru smrti zavarovane osebe se zavarovalna vsota najprej nameni odplačilu kredita, njen morebitni presežek pa zavarovalnica izplača upravičencu.

RIZIČNO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE ZA STROŠKE OB SMRTI

Rizično življenjsko zavarovanje je lahko namenjeno pokritju stroškov, ki nastanejo ob smrti zavarovane osebe, nadomestitvi izpada dohodka, kot pomoč družini za ohranitev obstoječega življenjskega standarda, odplačevanju kreditov, pokrivanju stroškov vzdrževanja nepremičnine in okolice, varstvu otrok, zagotovitvi kakovostnega šolanja otrok, za dodatno pokojnino partnerju in drugo. V primeru smrti zavarovane osebe se zavarovalna vsota izplača upravičencu, ki se nato sam odloči za namen porabe sredstev.

Naš Miha ima torej dve možnosti:

1. Ob najemu kredita sklene življenjsko zavarovanje kreditodjemalcev z zavarovalno vsoto v višini najetega kredita, to je 100.000 evrov. Tako bo poleg mesečne anuitete za kredit plačeval tudi zavarovalno premijo za omenjeno zavarovanje v višini 10,36 evra na mesec. Če se v dobi odplačevanja kredita ne zgodi kaj hujšega, bo do odplačila kredita za zavarovanje odštel skupno zavarovalno premijo v višini 1.243,20 evra. Če pa bi po desetih letih od najetja kredita prišlo do tragične prometne nesreče, bi zavarovalnica za pokritje neodplačanega dela kredita izplačala zavarovalno vsoto v višini 49.839 evrov.
2. Ob najemu kredita Miha pri zavarovalnici sklene rizično življenjsko zavarovanje z zavarovalno vsoto za primer smrti v višini 100.000 evrov. Zavarovalna premija za omenjeno zavarovanje je po izračunu 8,86 evra na mesec. Če se do poteka zavarovanja ne zgodi kaj hujšega, bo Miha za zavarovanje odštel skupno zavarovalno premijo v višini 1.594,80 evra. Če pa bi po desetih letih od sklenitve prišlo do tragične nesreče, bi zavarovalnica izplačala zavarovalno vsoto v višini 100.000 evrov. Ker bo izplačilo iz zavarovanja verjetno višje kot znesek neodplačanega kredita, bo upravičenec preostala sredstva porabil po svoji presoji. Pri odločitvi za ustrezno zavarovanje in višino kritja je treba upoštevati vse finančne dolgove, ki bi v primeru smrti utegnili bremeniti najbližje. Končna odločitev je seveda na strani posameznika, zagotovo pa velja, da v prvi vrsti zaščitimo tiste, ki so nam ljubi – in so finančno nepreskrbljeni. ■

Mojca Zoran, samostojna strokovna sodelavka za razvoj prodaje, Zavarovalnica Triglav, d.d.

POSOJILO		Starost kreditodjemalca / zavarovane osebe			
Življenjsko zavarovanje kreditodjemalca	Rizično življenjsko zavarovanje	25 let	30 let	35 let	40 let
<ul style="list-style-type: none"> ■ kreditodjemalec je tudi zavarovana oseba življenjskega zavarovanja, ■ doba odplačevanja kredita 15 let, ■ zavarovanje je sklenjeno za dobo 15 let, ■ plačilo zavarovalne premije 10 let,** ■ zavarovana oseba je popolnoma zdrava in je nekadilec. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ zavarovanje je sklenjeno za dobo 15 let, ■ plačilo zavarovalne premije 15 let,* ■ zavarovana oseba je popolnoma zdrava in ima ugoden življenjski slog.** 	50.000	100.000	50.000	100.000
		6,77	9,67	7,11	8,86
		7,11	10,36	8,10	12,34
		8,10	16,97	10,41	

Zneski so v EUR.

* Zavarovalna vsota se letno znižuje, ob sklenitvi je enaka znesku najetega kredita ali višja od njega.

** Pri obročnem zavarovanju se premija plačuje le 2/3 zavarovalne dobe, zaokroženo na cela leta.

STROŠKI		Starost zavarovane osebe			
Življenjsko zavarovanje kreditodjemalca	Rizično življenjsko zavarovanje	25 let	30 let	35 let	40 let
50.000	100.000	5,46	8,16	5,81	8,86
		6,97	10,36	6,97	12,34
		9,52	16,97	11,16	

Zneski so v EUR.

* Zavarovalna premija se plačuje vso dobo trajanja zavarovanja oziroma do nastanka zavarovalnega primera.

** Pri ocenjevanju življenjskega sloga zavarovalnica upošteva izbrane dejavnike (indeks telesne mase, poklic, prostoračne dejavnosti itd.).

*** Izplačilo zavarovalne vsote za primer smrti ni obdavčeno z dohodnino ali davkom od prometa zavarovanih poslov (če je sklenitelj in plačnik fizična oseba).

Le še eno žrebanje v igri »Moje police v i.triglav nagrajujejo«!

Še en paket bogatih nagrad čaka na vse, ki se boste udeležili posebne nagradne igre na spletnih straneh Zavarovalnice Triglav. Vsi, ki se boste do konca leta registrirali v spletni poslovalnici i.triglav.si in v svoj profil vnesli vsaj eno polico, sodelujete v žrebanju.

Med najsrečnejše uporabnike bomo razdelili pet črnih Applovih iPadov Air 32GB, tri televizorje Philips 42PFK549/12 LED TV, petnajst darilnih bonov Centra varne vožnje Vransko za osnovni tečaj varne vožnje za avtomobiliste in petdeset darilnih bonov za Svet doživetij Atlantis. Časa imate le še do 31. decembra 2014.

Povezava do nagradne igre

Vaša revija je najboljša

Naj se malo pohvalimo: na POMP Forumu, mednarodni konferenci vsebinskega marketinga, je revija, ki jo berete, žirijo tako navdušila, da jo je razglasila za najboljšo tiskano slovensko revijo!

Revija Triglav Naložbenik nastaja z bralci in za bralce, zato je to visoko priznanje tudi vaše. Seveda

hočemo ostati najboljši. Potrudili se bomo, da boste ob branju člankov uživali.

Zato lahko v prihodnjem letu pričakujete še več odličnih in zanimivih člankov, novic in zanimivosti iz sveta izzivov in priložnosti pri upravljanju osebnih financ.

VARNA PRIHODNOST

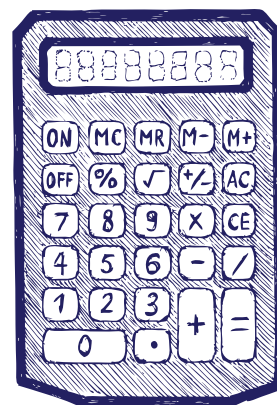
Zagotovite si višjo davčno olajšavo

Zaradi zaostrovanja pogojev upokojevanja bodo pokojnine iz obveznega pokojninskega zavarovanja precej nižje od naših sedanjih dohodkov.

Zato je nujno, da sami poskrbimo za finančno varnost v obdobju po upokojitvi. Tega se že zavedajo zavarovanci prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, sklenjenega pri Zavarovalnici Triglav, d.d. Z rednim vplačevanjem v zavarovanje si povečujejo sredstva na osebni račun, hkrati pa izkoriščajo davčno olajšavo. Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje je namreč davčno stimulirano.

Maksimalna premija, za katero lahko zavarovanec uveljavlja posebno davčno olajšavo, znaša 24 % obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zavarovanca. To predstavlja 5,844 % posameznikove bruto plače (prvi bruto) oziroma 5,844 % pokojnine, vendar ne več 2.819,09 EUR v letu 2014.

Pred vami je zadnji mesec letošnjega leta. Izkoristite ga za dodatno vplačilo v Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in si s tem povečajte pokojnino ter izkoristite davčno olajšavo.

Da boste vedeli, koliko še vplačati v vaše zavarovanje, da boste izkoristili maksimalno davčno olajšavo, vam svetujemo, da obiščete spletno stran Zavarovalnice Triglav in si naredite informativni izračun. Čaka vas na www.triglav.si/pdpz.

Dosedanja vplačila lahko preverite v spletni poslovalnici i.triglav.si

Pokojninske rente po novem

Po novem letu enakomernejša porazdelitev izplačanih rent.

Glavna sprememba na področju pokojninskih rent (predvidoma od 1. 1. 2015 dalje) je omejevanje sklepanja pospešenih pokojninskih rent, kot jih poznamo zdaj. Te trenutno omogočajo zavarovancu črpanje glavnine privarčevanih sredstev v določenem krajšem obdobju neposredno po začetku izplačevanja. To pomeni, da se zdaj v začetnem obdobju izplačuje, denimo, mesečna renta v relativno visokem znesku, po koncu tega dogovorjenega obdobja pa se znesek mesečne rente izplača kot doživljenjska renta samo še enkrat letno ali pa se celo izplačuje samo en evro mesečno. Pospešeno obdobje je praviloma dolgo le nekaj let. Take rente so zavarovancem zanimive, saj omogočajo izplačilo večine privarčevanih sredstev v relativno kratkem obdobju, vendar pa ne ponujajo doživljenjsko potrebne dodatne finančne varnosti. Zakonodajalec je pri novih pokojninskih rentah želel doseči enakomernejšo porazdelitev izplačanih rent v celotnem obdobju izplačevanja, kar velja zlasti, ko naša privarčevana

sredstva dosega vsaj 20.000 evrov. Zakonodajalec je namreč pri obliki rente, ki jo lahko ponujamo izplačevalci, postavil dve omejitvi. Če bo odkupna vrednost privarčevanih sredstev znašala 20.000 evrov ali več, bo veljala omejitev, da visoka mesečna renta ne presega dvakratnika nizke mesečne rente. Za tiste z nižjo odkupno vrednostjo, to je med 5.000 in 20.000 evri, pa bo veljala le omejitev, da najnižja četrtletna pokojninska renta ne bo smela biti nižja od 30 evrov. V praksi bomo izvajalci morali prilagoditi svojo ponudbo in tistim z več privarčevanih sredstev ponuditi običajne doživljenjske rente z enako višino rente skozi celotno obdobje izplačevanja ali nekatere oblike na primer počasni naraščajoči rent, zdaj poznane oblike pospešenih rent pa samo v taki obliki, da se bo renta po izteku pospešenega obdobja znižala za največ eno polovico ali pa da se bo frekvenca izplačevanja po pospešenem obdobju znižala z mesečne na dvomesečno ali s polletne na letno. ■

Andraž Hartman, vodja podpore za osebna zavarovanja v hčerinskih družbah, Zavarovalnica Triglav d. d.

Dogovor o zajamčeni dobi bo še vedno mogoč

- Pokojninska renta se izplačuje do smrti zavarovanca, vendar ne manj časa, kot znaša zajamčeno obdobje.
- Dogovor o zajamčeni dobi izplačevanja je smiselna za vse, ki imajo naslednike, za katere ne želijo, da ostanejo brez dodatnega finančnega vira.
- Izbira zajamčene dobe izplačevanja nekoliko zniža rento, vendar pa za dogovorjeno obdobje predstavlja dodatna sredstva za družino pokojnega.

Kako do višje pokojnine?

Prostovoljno
dodatno
pokojninsko
zavarovanje

Izkoristite priložnost
Prostovoljnega dodatnega
pokojninskega zavarovanja
in si s tem zagotovite višjo
pokojnino.

**Izkoristite
davčno olajšavo
do 31. 12. 2014.**

Obstoječi zavarovanci
pohitite z dodatnim
vplačilom do 31. 12. 2014.
Izračun na triglav.si/pdpz.

Zavarovalnica Triglav

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si